

**Informacje dotyczące obowiązku zakrywania ust i nosa oraz stosowania
RODO w szkołach w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanego
wirusem SARS-CoV-2**

Rzeszów, 2020-09-09

PIP.537.42.2020

Podkarpacki Kurator Oświaty wyjaśnia najważniejsze kwestie związane z organizacją szkoły w okresie stanu epidemii.

Maseczki dla uczniów przebywających w szkole – tylko decyzją dyrektora.

Dyrektorzy szkół, odpowiedzialni za zapewnienie bezpieczeństwa, mogą wprowadzać regulaminem, procedurą obowiązek noszenia przez uczniów maseczek we wspólnych przestrzeniach, np. na korytarzach, w szatniach.

Zgodnie z art. 68 ustawy Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.), cytując: „1. *Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności: 1) kieruje działalnością szkoły; 6) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę; 7) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych*” oraz „uwzględnia w funkcjonowaniu jednostki przepisy odrębne dotyczące ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz wytycznych ministra właściwego do spraw zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.” (§ 13c Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1394).

Wytyczne, które zostały opracowane przez GIS (Głównego Inspektora Sanitarnego), wynikają z zapisów art. 8a ust. 5 ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U z 2019 r. poz. 59), który stanowi: „*Główny Inspektor Sanitarny lub działający z jego upoważnienia inny organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej może wydawać osobom prawnym, osobom fizycznym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, w szczególności podmiotom wykonującym działalność leczniczą, pracodawcom, podmiotom prowadzącym działalność w zakresie lotnictwa cywilnego, użytkownikom statków powietrznych,*

użytkownikom cywilnych statków powietrznych niewpisanych do rejestru statków powietrznych oraz zarządzającym lotniskami (...)

pkt 2: „zalecenia i wytyczne określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań

- w przypadku stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej lub wysoce zakaźnej, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.”

Zatem zalecenia i wytyczne mogą być skierowane do szkół, czy też przedszkoli. Wynikają one z ustawy i na podstawie ustawy są wydawane. To ustawa jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa, a w związku z tym wydane na jej podstawie (z jej upoważnienia) zalecenia i wytyczne mogą stanowić podstawę do podejmowania określonego działania (np. badania temperatury). Mierzenie temperatury nie narusza praw dziecka, jeżeli znajduje umocowanie w przepisach wewnętrznych szkoły (np. regulaminach, procedurach), opracowanych przez dyrektora szkoły i wydanych w oparciu o obowiązujące akty prawne regulujące funkcjonowanie szkoły w czasie epidemii.

Niezwykle ważna jest ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2008 r. Nr 234, poz. 1570, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1239), gdyż na jej podstawie (art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12) wydano Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1356), a poświęcony nakazowi noszenia maseczek/przyłbic § 24 ust. 3 pkt 15 dodany rozporządzeniem z dnia 1.09.2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1505), które weszło w życie 2.09.2020 r. **mówi o niestosowaniu obowiązku zakrywania ust i nosa**, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego m.in. w przypadku:

pkt. 2: „dziecka do ukończenia 5. roku życia;”

pkt 15: „uczniów i dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym oraz osób zatrudnionych w przedszkolu, szkole lub placówce oświatowej - na ich terenie, chyba że kierujący takim podmiotem postanowi inaczej.”

pkt. 4: „osoby wykonującej czynności zawodowe, służbowe lub zarobkowe w budynkach, zakładach, obiektach, placówkach i targowiskach (straganach), o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c i d, z wyjątkiem osoby wykonującej bezpośrednią obsługę interesantów lub klientów w czasie jej wykonywania;”

Zatem, pracownicy szkoły, uczniowie i dzieci nie mają obowiązku noszenia maseczek, natomiast powinni zakrywać usta i nos tylko wtedy, gdy dyrektor wskaże taki obowiązek w regulaminie, bądź innych procedurach wewnętrznych.

Obowiązek zakrywania ust i nosa obowiązuje na terytorium całej Polski w poniższych sytuacjach: § 24 ust. 1 ww rozporządzenia: „do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego (...) ust i nosa:

1) w środkach publicznego transportu zbiorowego, na statkach pasażerskich w żegludze krajowej w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie morskim lub statkach żeglugi śródlądowej, przeznaczonymi lub używanymi do przewozu osób oraz w pojazdach samochodowych, którymi poruszają się osoby niezamieszkujące lub niegospodarujące wspólnie;

2) w miejscach ogólnodostępnych, w tym:

a) na drogach i placach, na terenie cmentarzy, parków, zieleńców, promenad, bulwarów, ogrodów botanicznych, ogrodów zabytkowych, plaż, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych,

b) na terenie nieruchomości wspólnych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2020 r. poz. 532 i 568) oraz na terenie takich nieruchomości o innych formach posiadania

- chyba, że zostanie zachowana odległość co najmniej 1,5 m od przebywających w tych miejscach osób.

c) w zakładach pracy oraz w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny,

d) w obiektach handlowych lub usługowych, placówkach handlowych lub usługowych i na targowiskach (straganach);

3) w trakcie sprawowania kultu religijnego, w tym czynności lub obrzędów religijnych, w budynku użyteczności publicznej przeznaczonym na potrzeby kultu religijnego oraz na cmentarzu.

2. Do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki na statkach powietrznych.”

Rodzice przychodzący do szkoły mają obowiązek zakrywania ust i nosa, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki lub przyłbicy.

Obowiązek ten wynika z § 24 ust. 1 pkt 2c ww rozporządzenia i nie wymaga uregulowania w statucie, bądź innych dokumentach proceduralnych szkoły.

Na podstawie tego przepisu dyrektor szkoły powinien od wszystkich osób trzecich, w tym od rodziców wchodzących do szkoły wymagać stosowania środków ochronnych: osłony ust i nosa, rękawiczek jednorazowych lub dezynfekcji rąk.

W przypadkach uzasadnionych nadzwyczajnymi okolicznościami zagrażającymi życiu lub zdrowiu dzieci i młodzieży minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może czasowo ograniczyć lub czasowo zawiesić funkcjonowanie jednostek systemu oświaty na obszarze kraju lub jego części, uwzględniając stopień zagrożenia na danym obszarze (art. 30b ustawy Prawo oświatowe), *minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w odniesieniu do wszystkich lub niektórych jednostek systemu oświaty, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 30b, w szczególności w zakresie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego, oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, przeprowadzania egzaminów, organizacji roku szkolnego i organizacji pracy tych jednostek, a także wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania, tak aby zapewnić prawidłową realizację celów i zadań tych jednostek* (art. 30c ustawy Prawo oświatowe).

Na podstawie ww ustawy wydano Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie **szczególnych rozwiązań** w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.).

Należy zauważyć, że Minister Edukacji Narodowej zaznaczył, że wytyczne przygotowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Zdrowia oraz Główny Inspektorat

Sanitarny mają elastyczny charakter i pozwalają dyrektorom szkół na stworzenie wewnętrznych regulaminów odpowiednich do warunków panujących w danej szkole. Dodał również: „ze dyrektorzy mają prawo do tego, by w szczególnych sytuacjach większego zagrożenia epidemicznego, bądź niekorzystnych warunków lokalowych wprowadzić jakieś dodatkowe obostrzenia.”

Regulując kwestię oświadczeń **RODO**, Prezes UODO wydał w dniu 12 marca 2020 r. stanowisko, zgodnie z którym przepisy o ochronie danych osobowych nie mogą być stawiane jako przeszkoda w realizacji działań w związku z walką z koronawirusem. Zgodnie bowiem z motywem 46 RODO przetwarzanie danych osobowych jest możliwe również w przypadkach, gdy jest to niezbędne do ochrony interesu, który ma istotne znaczenie dla życia osoby której dane dotyczą (np. w sytuacji gdy przetwarzanie jest potrzebne do celów humanitarnych w tym monitorowania epidemii i ich rozprzestrzeniania się).

Niniejsze stanowisko Podkarpackiego Kuratora Oświaty ma charakter opinii i jest analizą wybranych obowiązujących przepisów prawa.

PODKARPACKI KURATOR OŚWIATY

Małgorzata Kauch

Aktualizacja wytycznych MEN, MZ i GIS

**w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanego wirusem SARS-CoV-2
oraz dostosowanie szkolnych procedur do aktualnych przepisów.**

Rzeszów, 2020-09-18

PiP.537.50.2020

**Szanowni Państwo
Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych
na terenie województwa podkarpackiego**

Proszę Państwa Dyrektorów o uwzględnienie poniższych kwestii w wewnętrznych regulaminach bądź procedurach funkcjonowania szkoły/placówki w czasie epidemii, z uwzględnieniem jej specyfiki, zaleceń wskazanych w przedmiotowych wytycznych oraz **aktualnych** przepisów prawa – w związku z publikacją w dniu 16 września 2020 r. – **aktualizacji** wytycznych MEN, MZ i GIS, które **uwzględniają** następujące kwestie:

1. *„Dyrektor szkoły wprowadzi dodatkowe środki ostrożności dotyczące funkcjonowania w szkole dzieci z chorobami przewlekłymi, w porozumieniu z ich rodzicami/opiekunami prawnymi, np.
- obowiązek zachowania dystansu podczas zajęć lekcyjnych, w świetlicy.
- w przypadku braku możliwości zachowania dystansu w miejscach wspólnie użytkowanych, tj. podczas zajęć lekcyjnych, w świetlicy, na korytarzach, w szatni – obowiązek osłony ust i nosa.”*
2. *„Obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, ust i nosa nie dotyczy osoby, która nie może zakrywać ust lub nosa z powodu:
a) całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim,
b) trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa.”*

Minister Edukacji Narodowej z początkiem roku szkolnego zaznaczył, że wytyczne przygotowane przez MEN, MZ i GIS mają elastyczny charakter i pozwalają dyrektorom szkół na stworzenie wewnętrznych regulaminów odpowiednich do warunków panujących w danej szkole. Dodał również: *„że dyrektorzy mają prawo do tego, by w szczególnych sytuacjach większego zagrożenia epidemicznego, bądź niekorzystnych warunków lokalowych wprowadzić jakieś dodatkowe obostrzenia.”*

Mając na uwadze powyższe, w związku z pismem Ministerstwa Edukacji Narodowej (znak: DWKI-WPB.513.449.2020.TSG) dotyczącym wprowadzania w szkołach obostrzeń

w zakresie możliwości korzystania z szafek szkolnych i szatni, przekazuję ujęte w ww liście zalecenia.

Zgodnie z „Wytycznymi MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r.” zaleca się, aby uczeń posiadał własne przybory i podręczniki, które w czasie zajęć mogą znajdować się na stoliku szkolnym ucznia, w tornistrze lub we własnej szafce, jeżeli szkoła posiada szafki. Uczniowie nie powinni wymieniać się przyborami szkolnymi między sobą. Zatem Wytyczne dopuszczają możliwość korzystania przez ucznia z szafki, jeżeli szkoła je posiada.

Wytyczne zawierają również zapis dotyczący szatni. Wskazują, że podczas ustalania bezpiecznych zasad korzystania z szatni, jeżeli jest taka możliwość, należy udostępnić uczniom co drugi boks lub wprowadzić różne godziny przychodzenia uczniów do szkoły, umieścić środek do dezynfekcji rąk przy wejściu do szatni. Jednocześnie, dyrektor szkoły powinien opracować wewnętrzny regulamin lub procedury funkcjonowania szkoły w czasie epidemii, z uwzględnieniem specyfiki placówki oraz zaleceń wskazanych w przedmiotowych wytycznych oraz aktualnych przepisach prawa.

Zauważone w wielu przypadkach ograniczanie możliwości korzystania przez uczniów z szafek szkolnych w celu przechowywania w nich podręczników czy też własnych przyborów znacząco wpływa na codzienną wagę tornistrów szkolnych, które mogą w sposób nadmierny obciążać kręgosłupy uczniów i wpływać na powstawanie wad postawy.

Dodatkowo, wyłączenie z użytkowania szatni szkolnych lub przebieralni przed zajęciami wychowania fizycznego docelowo może wpływać na pogorszenie się stanu zdrowotnego uczniów lub ich kondycji fizycznej. Okrycia wierzchnie i obuwie nie powinny być wnoszone do sal lekcyjnych, w których uczniowie spędzają większość czasu w szkole. Mogą stać się źródłem przenoszenia innych patogenów, które w czasie nadchodzącego sezonu grypowego nie powinny stanowić dodatkowego zagrożenia. Jednocześnie przygotowanie się do zajęć wychowania fizycznego, szczególnie w klasach starszych, w niekomfortowych warunkach, mogą wpłynąć na rezygnację uczniów z udziału w tych zajęciach.

W związku z powyższym zwracam się do Państwa z prośbą o przekazanie informacji pracownikom, rodzicom i uczniom.

PODKARPACKI KURATOR OŚWIATY

Małgorzata Rauch